

Vandring i kystens kulturhistorie

Udbyhøj Vasehuse ligger ved indsejlingen til Randers Fjord. I slutningen af 1800-tallet voksede der et fiskersamfund op her, og der foregår stadig fiskeri fra fiskerihavnen, selv om den nu mest er præget af lystsejlere og fritidsfiskere – og færgen naturligvis.

Nord for Udbyhøj Vasehuse ligger landskabet som en stor vidtstrakt flade, kun forstyrret af den bakkeknoled, hvor Sødring Skov rejser sig. I 1800-tallet, før dræningen og inddigningen blev sat i værk, var det et stort eng- og rørskovsområde, som delvist blev udnyttet til græsning. Stednavne som *Pletterne*, *Bløderne*, *Saltholm* og *Hulmade* (sumpet hul) fortæller lidt om landskabets karakter. I perioden 1879-1908 blev engarealerne inddiget og drænet med henblik på at opdyrke jorden. I 1962-65 blev der føjet yderligere 10 km² land til de dyrkbare arealer, da godset Overgaard inddæmmede de yderste flade områder syd for Mariager Fjord i det, der formodentlig vil blive danmarkshistoriens sidste større landvindingsprojekt.

Sødringholm

Kalkmaleri i Sødring Kirke

En alternativ »sløjfe« på Nordsøstien går omkring **Sødring**, **Sødring Kirke** og **Sødringholm**. Ikke mindst kirken med dens betagende kalkmalerier er hele turen værd.

Fra Udbyhøj Vasehuse går der hele tre parallelle veje ind til kystskrænten ved Demstrup Huse, og herfra går det nordpå langs kystskrænten og i et sving op omkring herregården **Demstrup**, før man nord for avlsgården fortsætter langs skrænten.

I bunden af en smal slugt er **Dalbyneder** blevet »klemt ind«. Sådan opleves det i det mindste, når man nærmer sig byen. Når man er i Dalbyneder bør man heller ikke forpasse chancen for at se kalkmalerierne i Dalbyneder Kirke med fabelvæsner, djævle og Arne Haugen Sørensens moderne altertavle.

Lyshøj Mølle

Op mod **Lyshøj Mølle** slynger vejen sig gennem et bakket landbrugslandskab. Man går på kanten af morænebakken, og herfra er der en fantastisk udsigt over det vidtstrakte flade landskab mod øst.

Fra slutningen af 1800-tallet og i årene omkring 1900 voksede **Havndal** frem med markante byejendomme langs hovedgaden: Købmandsgård, afholdshotel, kro, brugsforening, spare- og lånekasse og en række håndværk og erhverv. Alt sammen som følge af Hadsund-Randers-Jernbane.

Banestien mod Havndal

Mariager

Den lille og meget charmerende købstad Mariager, rosernes by, ligger ikke på Nordsøstien, men er afgjort en af fjordens perler og et besøg værd. Foruden selve byen med dens bindingsværkshuse og brolagte gader er **Alstrup Krat** samt bronzealderhøjen **Hohøj** et besøg værd.

Lodsstien

Lodsstien går fra Udbyhøj til Randers. Første del af stien fra Udbyhøj til Voer er ca. 14 km lang. Anden del af stien fra Mellerup til Randers er ca. 15 km lang. Lodsstien giver en enestående mulighed for at opleve det smukke og særegne fjordlandskab omkring Randers Fjord.

Se mere på www.northseatrail.org

Udgivet i 2006 af Århus Amt. (Rev. november 2006)
Redaktion og fotos: Kulturhistorie & Landskab
Layout: Gerda Skytte
Grundkort: © Kort- og Matrikelstyrelsen
Oplag: 10.000
Tryk: Grafisk Service, Århus Amt – 155-06-002c

I den vestlige ende af Havndal er baneforløbet bevaret som cykel- og vandresti op til Hadsund og Nordsøstien har koblet sig på dette forløb. Man kan også gå ad en uafmærket, alternativ rute ad den næsten glemte vej til Ajstrup og videre mod Sønder Hadsund.

Den alternative rute passerer tæt forbi godset **Trudsholm** og går ad en smuk stenbrolagt allé. Der er en meget flot udsigt oppe fra markvejen oven for Trudsholm over Kastrup Ådal. På vejen videre frem passerer man flere gravhøje og kommer gennem en af de slugter, der er karakteristisk for området.

Trudsholm – hovedbygningen

Det stærkt kuperede hedeområde øst for Ajstrup

Nordsøstien

mellem Udbyhøj og Hadsund

Vandring
i kystens
kulturhistorie

The North Sea Trail/NAVE Nortrail project
is partly funded by EU through
Interreg IIIb North Sea Programme

Udsigt fra Sønder Hadsund mod Hadsund

Fra Ajstrup går det igen opad gennem skov og landsbyen Lystrup, der egentlig blot er et par spredtliggende gårde.

Har man fulgt banestien og dermed Nordsøstien op gennem Norup og ned gennem slugten mod Mariager Fjord, »ender« man ved **A Mølle** – en gammel vandmølle, som i tidens løb har tjent forskellige formål. Den videre vandring frem til Hadsundbroen går ad cykelstien neden for kystskrænterne. Hadsundbroen er den eneste bro over Mariager Fjord. På den anden side af fjorden fortsætter Nordsøstien videre nordpå mod Skagen og Grenen.

Mariager by

